

NEKAJ BOSIH NA ZAČETKU LETA

DRAGO K. OCVIRK

Dokler je bila oblast samo njihova in so imeli vse bogastvo dežele v svojih rokah, so počeli, kar so hoteli. Človekove pravice so brezobjektno kršili, njihove zavornike pa preganjali. Še v osemdesetih je šel župnik sedet, če so ministranti na pogrebu s križem prehiteli opotekajočega se, s šopsem omehanega borčevskega zastavonosca. Na svojih sejah so onemogli od špricerja ali dveh neutrudno snovali boj proti „opiju ljudstva“, religiji. Cerkva niso pustili graditi, celo džamije ne, čeprav so prijateljevali z Gadašijem in trenirali njegove protizahodne bojevниke. Zlati časi so minili, njihovo oblast ogroža sedaj opozicija in volitve. Brez drage volilne kampanje, ki bo njihovo skorumpiranost zavila v gosto meglo, bodo ob oblast. In tako odkrijo vrednost človekovih pravic, še zlasti verskih. Muslimani imajo pravico do džamije za deset ali več milijonov evrov. Več ko bo milijonov pricurljalo med skrite rezerve „ljudske oblasti“ - čudežno, se razume, saj gre za vero - več pravic do večje džamije bodo imeli muslimani. Kovanje dobička na račun verske svobode jim lahko preprečijo državljanji z referendumom, zato takšno nasprotovanje državljanški pobudi.

Da je spreobrnjenje starih oblastnikov k človekovim pravicam boso, že dolgo nemo kriči travnik nad Velenjem, kjer naj bi stala cerkev bl. Antona Martina. Do zadnje nedelje starega leta je travnik krasil križ, potem so ga požagali. Neznanci, se razume! Tema jih je dala, tema jih je vzela. Pričakovati je bilo, da se bo kdo zganil, zaradi verodostojnosti, kakšen komunist ali liberalec, zagovornik džamije in navrgel, da je požaganje križa svinjarija in da je svinjarija tudi onemogočanje gradnje cerkve. Ko bi kdo vsaj zamoljal zaradi lepšega, pa še to ne! Katoličani niso donosni, nimajo naftne, za njimi ni ne Gadafija ne šejkov, kaj bi z njimi in njihovimi pravicami trtili čas? Zakaj bi nasprotniki gradnje cerkve obsodili rušilce, ko pa je križ motil tudi njih? Muslimani in katoličani imajo pravico do verskih objektov, ali bo ta pravica upoštevana, pa je odvisno od tega, koliko bo to navrglo „cesarju“.

Da vse ni črno pod Trinogom, pardon: Triglavom, je pokazala četica budnih starcev, ki so ustanovili klub ateistov, da bi vernim pomagali k pameti. Ne vem, ali so za predsednika izbrali Luka Jurija, uglednega strokovnjaka, za sprane možgane vernikov, gotovo pa bo to bogomrzno gibanje nadvse ljubo komunistični mladini. Ljubo je tudi meni, saj kaže, da se država vendarle ločuje od ateizma kot svoje edinozveličavne religije in da bo verjetno tudi za ateizem začela veljati ločitev od države. Doslej je bila namreč država sama še ateistična skupnost, ki je od ljudi zahtevala, naj bodo neverni, če hočejo biti kolikor toliko enakopravni državljanji. Ateistični klubovci so ogorčeno zaznali, da se država premalo drži ateistič-

ne vere in dovoljuje katoličanom dihati. Toži se jim po letih 1945-1990, ko so državo imeli v rokah ateisti in so po mili volji pobijali, zapirali, pregnali katoličane. Ker oblasti tega ne smejo več početi - Evropa pravi, da ni civilizirano! - se morajo nostalgiki ateističnega terorja organizirati na lastno pest in prevzeti boj zoper katolištvo v svoje roke. Toda ti tovariši so s svojimi združenji za razsvetljevanje katoličanov presneto bosi, ko nočejo videti, kako je organizirani, državni ali klubski, ateizem v 20. stoletju vernim priznal od vseh luči samo in edinole večno luč.

Na nekaj takšnega je spomnil dr. Tine Hribar, ko je lani ogorčeno povedal, da je napis na množičnih povojnih grobiščih žalitev za mrtve in žive. Državni zbor je namreč določil, naj govori napis o „povojnih usmrtitvah“, kar je še ena laž o komunističnem genocidu. Hribar se zaveda, da z vstopom v Evropo ne bo več mogoče držati kakšnih dvesto tisoč nedolžnih po vojni pobitih otrok in mater, mladih in starih ... pod smetmi, žlindro, umetnimi jezeri ipd., s katerimi so jih prekrili morilci. Evropa človekovih pravic bo žrtvam vrnila dostojanstvo, obtožujoči prst pa uprla v morilce in njihove zaščitnike. Časnik *Delo* je za to odsodbo državnozborske laži Hribarja razglasil za osebnost leta 2003. *Delu* je to treba steti v čast, toda sočasno se človek sprašuje, kako je mogoče, da so mediji na to temo slišali le Hribarja in ne številnih drugih? Kako da šele lani, ko drugi govorijo in pišejo o tem že desetletja? Zakaj ni takšnega priznanja dobil kakšen Justin Stanovnik, ki poglobljeno in pronicljivo že leta piše o tej največji tragediji, ki je zadela naš narod? Ko bi vsaj omenili Stanovnika in krog okoli *Naše zaveze*, bi bili bolj verodostojni, bliže poslanstvu in etiki medijev, tako pa so resnične protagonisti spet zamolčali in je njihova verodostojnost bosa.

Po Hribarjevem so poslanci izglasovali nagrobeno laž pod Kučanovo taktirko. Ta je izvedel „poslanski puč“ in še enkrat dosegel, da ostaja Slovenija razdeljena na tiste, ki jih predstavlja in ščiti Kučan, in one druge, ki nimajo nič opraviti ne s komunisti ne z njihovimi zločini. Hvala Bogu, da Kučan ni več predsednik države, ampak dr. Drnovšek, ki se očitno trudi, da bi bil predsednik vseh državljanov in državljanek. Naj ponazorim s koledniki. Ta starodaven običaj danes obnavlja *Misijonsko središče* in mu je dalo izrazito humanitarno vsebino. Koledniki zbirajo darove za vrstnike v tretjem svetu, kjer kak slovenski misijonar gradi šolo, dispanzer ali kaj podobnega za otroke. Kučan ni nikoli povabil kolednikov v svojo palačo, dr. Drnovšek pa je to storil že v prvem letu predsednikovanja. Kučan je veliko govoril o slogi in enotnosti, pomirjenju (besede *sprava* ni hotel izgovoriti, ker je preveč krščanska) in solidarnosti, deloval pa je nasprotno. Njegove besede in morala so bose! Dr. Drnovšek je redkobeseden, njegova dejanja pa vlivajo upanje, da bo v Sloveniji vse manj „bosih“ besed in dejanj. Saj vemo, da riba pri glavi smrdi, in če je glava zdrava, bo tudi riba!

Dnevnik, 09-01-2004

Zbranih dovolj podpisov za referendum o džamiji

Pobudniki za razpis referendumu o džamiji v Ljubljani so že zbrali dovolj podpisov. Kot je povedal pravopodpisni pod pobudo, mestni svetnik Mihael Jarc, član Nsi, so po podatkih notranjega ministrstva že zbrali več od potrebnih 10.878 podpisov, kar pomeni, da bo moral mestni svet sprejeti akt o razpisu referendumu. Vendar je vprašanje, če bo res prišlo do referendumu, saj je županja Danica Simšič že ob začetku zbiranja podpisov napovedala, da bo zadržala omenjeni akt in če se mestni svet s tem ne bo strinjal, zahteva presojo ustavnega sodišča. Po njenem je namreč pobuda v nasprotju s

slovenskim ustavnim redom, saj posega v ustavno pravico pripadnikov islamske verske skupnosti do svobode veroizpovedi.

Kot je povedal Jarc, so zbrali že 11.330 podpisov, vsaj takšni so zadnji podatki notranjega ministrstva. Do zaključka zbiranja pa bodo skušali doseči številko 12.000, saj se ponavadi kar nekaj podpisov iz različnih razlogov uvrsti med neveljavne. Na referendumu naj bi se sicer Ljubljanci izjasnili o tem, ali se strinjam z uveljavljivijo sprememb prostorskoga akta za območje Ob cesti dveh cesarjev, kjer naj bi stal islamski verski in kulturni center.

Ob tem pa je zanimivo,

da pobudniki pravzaprav niso proti omenjeni lokaciji za mošejo, ampak proti gradnji centra v predvideni obliki in velikosti. Menijo namreč, da džamija ni potrebna, saj predstavlja tudi politični center, potrebam muslimanskih vernikov pa bi moralno zadostiti nekaj molilnic, kjer bi lahko opravljali verske obrede.

Med drugim jih moti tudi islamska arhitektura, „saj Slovenija ne potrebuje orientalskih verskih spomenikov, s katerimi bi spremenili pokrajinsko podobo Slovenije“, po njihovem pa bi z gradnjo mošeje zgradili tudi infrastrukturo za teroristično delovanje islamskih ekstremistov.

Dogovor o zaščiti Jadran

Slovenija, Hrvaška in Italija se bodo o zaščiti Jadran pogovarjale skupaj, tako da to ne bo vprašanje, ki bi se ga katerakoli država lotevala enostransko. To je na novinarski konferenci po srečanju premierov štirilateralne - Slovenije, Hrvaške, Italije in Madžarske - ki je potekalo na Brdu pri Kraju, poudaril italijanski premier Silvio Berlusconi.

Skušali bomo najti dogovor, ki bo izraz skupnega interesa po ohranitvi kakovostne okoljske zaščite Jadranu in njegovega življa, je poudaril.

Hrvaški premier Ivo Sanader je sicer poudaril, da je Hrvaška odločitev o razglasitvi ekološko-ribolovne cone sprejela legitimno, da pa je odprta za pogovore o tem vprašanju.

Kot je poudaril gostitelj, slovenski premier Anton Rop, so na srečanju izrazili podporo Hrvaški na njeni poti v Evropsko unijo in zvezo NATO. Hrvaška pričakuje, da bo Evropska komisija pozitivno oceno hrvaške prošnje za vstop v EU izdala v prvi polovici tega leta, nato pa, da bo Evropski svet junija sprejel odločitev o statusu kandidatke in začetku pogajanj, je poudaril Sanader.

Premieri se bodo po plenarnem zasedanju, po katerem so sprejeli tudi skupno izjavo, sestali še na dvostranskih srečanjih. Sprejel jih je tudi slovenski predsednik Janez Drnovšek. Na zasedanju je Slovenija enoletno predsedovanje štirilateralni predala Madžarski.

Pesniška zbirka Erike Poglajen

Devet pomladi je pesniški prvenec mlade argentinske Slovenke **Erike Poglajen**. Izšla je 5. februarja v samozaložbi Rozine Švent. Gre za dvojezično, špansko-slovensko zbirko, ki skozi tri cikle predstavlja devetletno obdobje njenega pesnjenja. Kot je v spremni besedi zapisala Helga Glušič, se v Erikini poeziji prepletata duhovni dedičini dveh med

seboj zelo različnih svetov, dveh temperamentov, prvega alpsko zadržanega in drugega vročekrvno odkritega, dveh pokrajin, miselnih vzorcev, ki jih odsevajo različne družbene okoliščine, in čustvenih sanj, ki so najdramatičnejši odraz bivanjske dvojnosti, med seboj povezane v ustvarjalni izpovedi.

Po STA

GLEJ...

PRED VSTOPOM.....	2	V BARILO.....	3
IZBRISANI.....	2	ŽENA IN NJEN SVET	4
KOLONIJA V CORDOBI	3	SLOVENSKE JEDI.....	4

Popravek: Uvodnik v prejšnji številki je bil napisan izrecno za Svobodno Slovenijo in ni bil povzet z Dela. Oprostite!

OB VSTOPU

Objavljeno kot odgovor na anketo v Sobotni prilogi Dela 3. januarja 2004

DR. MARKO KREMŽAR

V globaliziranem svetu prehajajo napetosti, ki so v zadnjih stoletjih oblikovale vrsto držav, deloma na nove kontinentalne tворbe. To pa ne pomeni, da bo znatnaj teh vladal spokojen mir.

Varnost in rast, ki si ju Slovenci obetajo od svoje mlade države, bosta čedalje manj odvisni od njenih izginjanjačih meja. V tem je lahko nevarnost, pa tudi priložnost. Menim, da bi v novih razmerah kazalo pomisliti, da nismo bili v sto letih nikdar tako blizu možnosti izpolnitve našega prvega in temeljnega narodnega programa, kakor bomo po letošnjem prvem maju. Ideja Zedinjene Slovenije, ki se je porodila v času imperija, ki je obsegal vse slovensko ozemlje, se je v času razkosane Evrope zdela nedosegljiva. Zdaj je jena uresničitev odvisna veliko bolj od naše volje in sposobnosti, kakor kdajkoli prej. Nihče nam je ne bo podaril, a v splošnem preurejanju evropskega prostora bi morala misel o povezavi slovenskega kulturnega sveta, to je kulturne integracije vseh slovenskih pokrajini in diaspor, ponovno postati vodnica naših narodnih prizadevanj.

Notranja politična ureditev Evrope bo podrejena skupni ustavi, gospodarstvo bodo usmerjali tržni, pa tudi drugi zakoni, ki bodo delovali v prid močnejših, kulturno življenu na evropskem mozaiku pa bo odvisno od življenske sile njegovih sestavnih delov. Moč Evrope je v njeni različnosti. To pomeni, da kolikor je Slovenec bolj slovenski, Irec bolj irski in Estonec bolj

estonski, toliko bolj je vsak od njih evropski. Od intenzivnosti in leska vsega drobca evropskega kulturnega mozaika bo odvisna njegova celotna ubranost, pa tudi prepričljivost. Ne okosteneli internacionalisti ne brezbržni kozmopoliti, zavzeti slovenski rodoljubi bodo v družbi podobno čutečih pripadnikov drugih narodov mogli graditi Evropo, ki naj bi bila skupni dom in ne le skupna tržnica.

Seveda pa je za resno sodelovanje pri gradnji novega družbenega reda potrebna precejšna stopnja samozavestne ustvarjalnosti. Verjetno nam Slovencem ustvarjalnosti ne manjka, vprašanje pa je, če bomo znali priklicati medse potrebno samozavest, to je zdrav narodni ponos. Družbo oblikujejo le izraziti subjekti, ki se svoje identitete zavedajo in jo tudi uveljavljajo. Bolestna razpravljanja o naši majhnosti, hkrati pa pomanjkanje posluha za prednosti, ki jih nudi naša stvarnost, so izraz zaskrbljujoč notranje negotovosti, ki jo moramo prerasti.

Imam vtis, da vidijo mnogi rojaki po pol stoletni indoktrinaciji v smeri marksističnega internacionalizma, v vsakem pojavi rodoljubja že prikrit nacizem. Ker je v doktrini, ki je oblikovala mišljenje in čutenje zadnjih slovenskih generacij sovraštvo obravnavano kot goniila sila družbe, mnogi ne uvidijo, da zdrav narodni ponos ne temelji na sovraštvu ali na preziru drugega. Imeti rad svoje in ceniti tuje je pot, ki more pripeljati evropsko pestrost do resnično originalnega modela sožitja. Seveda bo treba ob tem do končno zamenjati ideologijo sovraštva

z doktrino strpnosti, razumevanja in tudi ljubezni najprej med nami samimi.

Podobnega izvora je med nami tudi neka malodušna vera v teman determinizem. Namesto z upanjem in pogumom gledajo mnogi v prihodnost, kakor da bi bili le nemočni opazovalci dogajanja. Kjer ni pogumnega upanja ne more biti iniciativnosti, a tudi ne odločanja za življeno. Brez tega pa ni prihodnosti za nikogar, ne zunaj ne znatnaj meja Evropske zveze.

Ker so ideologi preteklosti učili oboževati množico, radi pozabljamamo, da družbo oblikujejo osebe in skupnosti, ki to hočejo. Ne količina, kakovost in vztrajnost pa veselje do življenga bodo odločali o vlogi Slovencev, tako v tekmi na tržiščih kakor v zboru evropskih kultur.

Slovenci smo eden od prvotnih članov evropske družbe in ne pričenjamo svoje evropskosti na novo. Zato je nesmiselno, da iščemo „prepoznavnost“ z oblikovanjem povsem novih simbolov in znakov. Če namreč sami ne poznamo svojih korenin, naša prepoznavnost ne bo imela večje teže od katerekoli blagovne znamke. To pa je v družbi tisočletne Evrope bore malo. Prepoznavnost, pa tudi samozavest in ponos rastejo iz vizije skupne prihodnosti in iz skupne zgodovinske zavesti, ki je danes na žalost oslabljena, ker je bila predolgo zlorabljana za politični boj.

Slovenci imamo globoke in plemenite korenine, a se včasih vedemo, kakor bi se jih sramovali. Tudi to je vprašanje kulture, področja, kjer so bodo znatnaj evropskih meja od prvega trenutka merile sile. Kot vemo iz naše preteklosti, je za obstoj in rast na tem področju potreben, poleg bistre iznajdljivosti, predvsem vroče slovensko srce.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Pretekle dni je znova stolpil v ospredje eden izmed težkih problemov sodobne Argentine: zunanj dolg. Mednarodni pritiski in domače ugotovitve so pokazale, da bo država še dolga desetletja trpela posledice neresnih in korumpiranih vlad v preteklosti - če se bomo sploh kdaj izmotali iz tega močvirja.

Hočejo denar. Decembra leta 2001, ko je po padcu De la Rue veselo nastopil prvi začasni predsednik Rodríguez Saá, je napovedal „default“, to je, da država ne bo plačala svojega zunanjega dolga. Ves parlament je tedaj navdušeno ploskal, kot da bi bil s tem rešen celoten problem. A dejansko je bil to le vesel, a nič donesen odmor. Predsedniki in vlade, ki so sledili, so uporabili ta korak, a ga le delno izvedli. Ves ta čas država res ni plačevala „privatnega“ dolga, to je posojil bank in privatnih investicijskih družb. Resno pa je pazila, da je izpolnjevala obveznosti do mednarodnih finančnih organizmov, to je Mednarodni denarni sklad (FMI), Svetovna banka in Medameriška razvojna banka. S njimi smo na tekočem in vsa pogajanja, čeprav težavna, potekajo v redu. Seveda, privatniki so se naveličali čakanja in tudi hočejo svoj denar. Zahteva ga vedno bolj glasno in so v to zahtevo pritegnili svoje vlade in sedaj tudi mednarodne organe.

Zapletena pogajanja. Argentinska vlada je jasno povedala, da ima namen izpolniti svoje obveznosti, a v meri danih možnosti. Nikar pa ne za vsako ceno. Zahteva popust v dolgu in sicer kar 75 odstotkov. Ponuja torej komaj četrtnino tega, kar boni kažejo nominalno. To ima svojo razlag. V mnogih primerih so upniki prejeli že kar nekaj denarja. Pa tudi cena, za katero so sedanji lastniki bone kupili, v mnogih primerih nima nič skupnega z nominalno ceno. Ta ponudba pa je le preveč drzna in dejansko ni upnika, ki bi hotel sprejeti tako malo denarja. Izgube bi bile v mnogih primerih ogromne. Državo in upnike čakajo dolgotrajna pogajanja, iz katerih bo končno prišel (bo prišel?) sporazum, ki bo državo znova postavil na pot resnosti in mednarodnega spoštovanja.

Svet proti Argentini. V kraju Boca Raton, v Floridi, ZDA, so se prejšnji teden sestali predstavniki sedmih najbolj razvitih (bogatih) držav. Oni vodijo mednarodno gospodarsko in finančno življenje. In čeprav je bilo srečanje namenjeno uravnovesenju razmerja med evrom in dolarjem, v končni izjavi ni manjkalo zahteve, da Argentina začne „resna in dobronamer“ pogajanja za plačilo svojega privatnega dolga. Zahteva je torej resna, stvarna in uradna. Poga-

janja naj se prično še pred koncem marca, ko bo FMI pregledoval drugo etapo sedanega dogovora z Argentinou. Če ne bo pogovorov, ne bo potrditev. Argentina (in predsednik Kirchner) pa je previdna do teh pritiskov. Zaveda se, da so resni in težki, a pripravljen je na dolgotrajen boj. Zaenkrat grozi, da če ne bo potrditev (in sledenega posojila dodatnih 5.000 milijonov dolarjev), ne bo marca odplačala novega obroka dolga (3.100 milijonov dolarjev).

Vse za rast. Vlada ima dober izgovor. Če bi hotela odplačati ves dolg (kar je sploh nemogoče), bi bilo konec gospodarskega razmaha, ki vsaj delno daje nekoliko kisika argentinski družbi. Za letošnje leto se obeta nov gospodarski razmah, v višini 7 ali še več odstotkov. To pa lahko zgredi v nič, če bi ves denar, ki prihaja v državne skrinje, šel v odplačevanje dolga. Gospodarska rast in pa socialni mir sta dva temeljna pogoja, od katerih vlada noče odstopiti. To ji doslej dobro obrestuje. Na valu poljedeljskih uspehov in mednarodnih cen je zunajtrgovska bilanca krepko pozitivna. Devizne rezerve, ki so še 8. avgusta 2002 dosegle najnižjo točko 8.800 milijonov dolarjev, so te dni postavile nov rekord v sedanjem obdobju, ko so presegle 15.000 milijonov dolarjev. Investicije v industriji so zanimive. Podjetje Molinos za predelavo soje načrtuje nov objekt v mestu San Lorenzo, ki bo največji na svetu. Cargil napoveduje investicije v višini 200 milijonov dolarjev. Gradnja raste. Izgledi so dobri. A tudi dolg raste. Lansko leto je narastel kar za 17.000 milijonov dolarjev. Zakaj? Po eni strani je država prevzela provincialni dolg. Po drugi je odkupila (posrkala) razne provincialne bone, ki so predstavljali nevreden denar. Priznala je dolg upokojencem in državnim uslužbencem, odložila je plačilo nekaterih obveznosti: vse to je državni dolg pognalo na skoraj 170.000 milijonov dolarjev.

Dodatni zapleti. Vladi se je zapletel tudi namen, da senat hitro potrdi novo članico vrhovnega sodišča. Carmen Argibay, ki se je izkazala kot trd oreh. Tudi sama ni pripomogla k bolj tekočemu postopku; izjavila se je za „aktivno ateistko“, se izrekla za despenalizacijo splava, itd. V senatu, kjer potrebuje dve tretjini glasov, vladni predstavniki že zaskrbljeno štejejo glasove. Da je mera težav polna, so ugotovili, da se nahaja na uradnem seznamu pogrešanih. Kako je prišla tja, je težko razložiti. Res je bila v arestu za časa zadnje vojaške diktature, a nikdar „pogrešana“. Čeprav računajo na končno potrditev, je ta spodrljaj vlad kaj neljub.

O izbrisanih

Potem ko je državni zbor s 35 glasovi proti 31 zavrnil spremembe odkola o razpisu naknadnega zakonodajnega referendumu o izbrisanih, je ta odločitev sprožila plaz obtoževanj med koaličnimi ZLSD in LDS ter oponičnimi koalicijo Slovenija.

Slednja, ki je takoj po odločitvi državnega zbora vložila referendumsko pobudo na sistemski zakon o izbrisanih in predlog ustavnega zakona, namreč LDS in ZLSD obtožuje največje kršitve ustavnega reda dosej. Po drugi strani pa v ZLSD in LDS poudarjajo, da oponičnja vprašanja izbrisanih ne želi rešiti, temveč ga zavlačevati vse do volitev. V vladnih strankah tudi zagotavljajo, da ne nasprotujejo referendumu, temveč si zgolj prizadevajo, da bi oba referendumata - tako o sistemskem, kot tudi o tehničnem zakonu - potekala sočasno. Po vseh zapletih, ki so se dogajali v državnem zboru, pa je ministrstvo za notranje zadeve začelo vročati dopolnilne odločbe izbrisanim, ki jih je izdal neposredno na podlagi odločbe ustavnega sodišča z aprila lani.

Predsednika oponičnih SDS in NSi, Janez Janša in Andrej Bajuk, sta vladno večino pozvala, da v najkrajšem možnem času popravi napako, ki jo je zarešila, ko je uro pred iztekom roka glasovala proti odkolu o razpisu referendumu o tehničnem zakonu o

izbrisanih. Kot je pojasnil Janša, so v koaliciji Slovenija prepričani, da rešitev problema izbrisanih ni mogoča z navadno zakonodajo, ker je ustavno sodišče poseglo v vsebinsko ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije. Zato so v parlamentarno proceduro vložili ustavni zakon, ki po njihovem prepričanju omogoča ustrezno rešitev brez nadaljnji zapletov. Sicer pa se je koalicija Slovenija za vložitev referendumskih pobude odločila, da bi preprečila sprejemanje škodljivih odločitev.

Po drugi strani pa sta LDS in ZLSD takšno ravnanje koalicije Slovenija ocenili kot očitno zavlačevanje tega vprašanja v predvolilni čas. Tako je po mnenju vodje poslanske skupine ZLSD Mirana Potrča postal jasno, da v oponiči ni pripravljenosti za iskanje skupnih rešitev glede reševanja problematike izbrisanih. Po njegovem mnenju želite oponičnega SDS in NSi pod pretezo, da varujejo interese volivcev pred neupravičenimi zahtevami izbrisanih in neodgovorno oblastjo, „zastupljati“ javnost vse do volitev.

Odločitev 35 poslank in poslancev, ki so zavrnili spremembe odkola o razpisu referendumu, pa je preprečila neskončno zavlačevanje postopka sprejemanja sistemskoga zakona o izbrisanih.

Predsednik koaličnike

Izbrisani in mnenje ZDA

Ob naraščajočem pritisku Evropske unije, v katero bo Slovenija vstopila maju, se bodo slovenski volivci na referendumu prihodnji mesec odločali o vrniti stalnega prebivališča in temeljnih pravic tistim, ki so po navedbah kritikov doživel „administrativni genocid“, poroča 5. februarja ameriška tiskovna agencija AP.

„V BiH so se dogajale grozovitosti zaradi orožja. Slovenija je delala iste stvari z birokracijo,“ je po navedbah ameriške agencije dejal v Srbiji rojeni arheolog Aleksandar Todorovič, predsednik Društva izbrisanih prebivalcev Slovenije.

Pri 18.000 izbrisanih gre za vprašanje ponovne pridobitve dostojarstva in pravice voziti avto, obiskovati univerzo, pravice do zdravstvene oskrbe, lastnine in pokojnine. S stalnim prebivališčem bi pridobili tudi pravico do državljanstva.

Razprava o izbrisanih kaže na viharno zgodovino, ki še vedno zastruplja vsakdanje življence celo v Sloveniji, koščku stabilnosti in razcveta v sicer vihrevem delu Evrope, komentira novinar AP William Kole. Avtor članka pojasnjuje, da med izbrisanimi prevladujejo tisti, ki prihajajo iz BiH in Srbije, brez pravic pa so ostali leta 1992, ko niso sprejeli ponujenega državljanstva. Številni med njimi trdijo, da so zmedeni oklevali zaradi vojne na Hrvaškem in v BiH.

Parlament naj bi kmalu sprejel zakon, ki bi začrtal smernice za izplačilo odškodnin in določil datum referendumu, ki bo predvidoma konec marca. Kot še navaja agencija, so nacionalisti podžgali sovraštvo do tujcev s svarili, da bi odškodnine za izbrisane lahko državo stale do tri milijarde dolarjev. Zadnje javnomenjske raziskave kažejo, da večina Slovencev nasprotuje ideji o izplačilu odškodnine izbrisanim, navaja agencija.

SLS Janez Podobnik je ravnatelj koalicije Slovenije ocenil kot posledico odločitev državnega zboru. Po njegovem mnenju je nastali zapleti mogoče rešiti le s pogovori vseh parlamentarnih strank. Za rešitev trenutnega zapleta pa vidi dva načina, in sicer, da bi ustavno sodišče pozvali, da samo določi nove referendumskie roke, ali pa bi oblikovali nov predlog sprememb odkola o

razpisu referendumu. Podobnik je namreč prepričan, da bi moral državni zbor izpeljati svojo ustavno obveznost, ki je kot taka nedotakljiva.

Po zadnjih zapletih pri reševanju problematike izbrisanih pa je minister za notranje zadeve Rado Božič končno izpolnil svoje obljube in pričel z vročanjem dopolnilnih odločb izbrisanim. Zahteva je torej resna, stvarna in uradna. Poga-

SLOVENCI V ARGENTINI

Počitnice v Kordobi 2004

Zopet je prišel dan (ali večer), da se odpeljemo v Kordobo.

Že ob devetih so otroci hodili pred cerkvijo Marije Pomagaj in komaj čakali uro, da bi vstopili na avtobus.

Potem ko so spoznali voditelje, so se vsi skupaj podali v cerkev Marije Pomagaj in poslušali besede prelata Jureta Rodeta. Po molitvi in po besedah Lojzeta Rezla, predsednika društva Zedinjenja Slovenija, ki je kolonijo organiziral, so starši spravili vso prtljago na avtobus in mi smo se

V nedeljo smo šli v Los Cocos, na hribe ob skali Cabeza del soldado, potem pa hodili po pampillah, ki so nad 1500 metrov visoko, in si ogledali Capilla del Monte, jez El Cajón, Uritorco, Las Gemelas, San Esteban, Dolores, Los Cocos, La Cumbre in še druge kraje. Po štirih urah hoje smo prišli do El Mástil. Tam smo po malici in predno nas je veter spravil v dolino, krstili vse tiste, ki so bili prvič na tem kraju. Dol smo pa še hodili eno uro.

Vsak otrok je vzel s sabo svojo čutaro in svojo malico, pa še vetrovko za primer slabega vremena. Hitro so se naučili hoditi po hribih, ne da bi mamica ali ati peljala vse z avtom.

Zdaj je pa manjkal še najdaljši in celodnevni izlet po hribih.

Za na Uritorco bi morali vstati ob šestih, da ne bi hodili po hudi vročini, ker po tej poti ni na razpolago vode in tudi ni nič sence. Poleg tega pa nenehno hodimo po hribu navzgor proti vrhu.

Zato smo izbrali izlet k jezu Los Alazanes. Pot je veliko daljša, 8 km v eno smer, a je ves čas senca (samo prvo uro ne) in križamo enajstkrat isti potok. Tako imamo tudi vodo, da se lahko zmočimo. Pot je daljša, a lažja; splačalo se je.

Drugi od leve: voditelj kolonije prof. Karel Groznik

Nekateri so zbirali nove „znamke“ in jih lepili na kolena in komolce, drugi so pa „umivali“ copate in nogavice kar po poti. Eden pa še kar ves nahrbtnik. Hodili smo lepo in po treh urah in pol prišli do jeza. Lepo razgled je bil, pravšen za slikanje.

Za kosilo in počitek je bilo treba hoditi še 20 minut. Vroče je bilo in radi bi se kopali, a smo vendar še prehodili tisti kilometr. Na koncu smo se vsedli pod majhnim drevesom in pojedeli vse, kar smo našli v nahrtniku. Hitro smo pospravili in se šli kopat. Še deset minut ni minilo, pa se je iz neznano kje pojavila huda nevihta. Ker je bila med hribi, nismo mogli ugotoviti, kaj nas čaka. Zato smo pa morali hitro vse pospraviti in smo odšli do jeza, kjer je bil edini varen prostor. Končno je padlo samo nekaj kapljic - a je že bilo prepozno, da bi se vrnili v kopališče. Ko smo ob dveh popoldan nastopili pot nazaj, je zopet malo deževalo.

Ko smo prišli v La Toma, tam kjer smo zjutraj pričeli pot, je že sijalo sonce in nebo je bilo popolnoma jasno. Ni bilo veliko vode, ampak dovolj, da smo lahko hodili in se malo zmočili. Po devetih urah hoje in skoraj 16 kilometrih smo se vrnili domov, utrujeni in veseli, da smo dosegli zastavljeni cilj.

Ko smo pa doma ostali, smo imeli zbor slovenščine. Otroci so lepo dopolnjevali igre, sestavljali besede in stavke po slovensko. A te vaje veliko ne pomagajo, če se ne govori po slovensko, pa ne samo na počitnicah.

Nad. na 4. str.

in brez vetra. Zelo smo uživali: fantje so dve uri igrali nogomet, dekllice pa karte in pile mate. Tudi voditelje so gledali, kako lepo so igrali odbojko, na koncu pa so imeli še časa za vodo - za 5 minut.

En popoldan smo pa šli na kopanje tudi do potočka; tudi tu je bilo lepo. Voda čista, brez smeti naokoli in v vodi. Nekateri so se kopali, drugi igrali karte, tretji pa se "igrali" z žabami. Lepo smo pomalicali, med tem je pa padal dež v Capilli del Monte.

Ne smem pozabiti na IZLET v Río Quilpo. Za ves dan smo šli tja. Potrebno je seveda lepo vreme in - hvala Bogu - smo ga imeli. Krasen dan, vroče in jasno, čista voda, tekoča in polno novih ptičkov: leteče alge, ki se prilepijo na roke in skočijo iz vode do obraza bližnjega.

Tako lepo smo se imeli, da bi kar v vodi kosili in malicali. Zunaj in v senci je bilo samo 40° stopinj. Imeli smo tudi časa za skoke s skale v vodo, tam kjer je bilo malo bolj globoko: 1,80 m.

Hodili smo po hribih. Šli smo v La Cumbre, tam pa do El Cristo in po hribih do jeza San Jerónimo (3 ure hoje) potem pa še naprej ob potočku do zanimivega mostička in stezice ob potoku San Jerónimo.

Barilo, Barilo... odšli smo v Barilo!

Priprava na naše tako zaželeno potovanje v Bariloče se seveda ni začela dan pred odhodom. Veliko smo se moralni potruditi, da je to lepo izpadlo. Organizirali smo rife, večerjo in dobili smo si sponzorje za nove majice in tako nabrali nekaj denarja, da smo lahko krili svoje stroške. Skrbni očki pa so financirali ostale. Pri organizaciji se je najbolj trudil naš trener prof. Omar Santana, ki je veliko svojega časa žrtval, da ne bi ničesar manjkalo. On si je tudi zamislil ta skupni izlet.

Vas zanima, kdo smo bile navdušene potnice? Igralke ekipe odbojke iz San Martina. Mesec pred odhodom smo trenirale še bolj, saj nas je čakala v Bariločah ekipa iz šole Don Bosco, ki jo trenira Milan Magister. Ta ekipa je bila letos druga v provinci Río Negro.

„Zbogom! Pridne bodite! Ubogajte Omarja! Lepo igrat!“ To so nekatere fraze, ki so se vrstile, medtem ko smo se v torek, 16. decembra poslavljale na Liniersu okoli 3.30 ure. Veseli smo vstopile na avtobus in pomahale v slovo svojim družinam. Vozili smo se dvajset ur in vsi (Lucijana Dimnik, Mara Lukman, Nadja Žerovnik, Nataša Rupnik, Tatjana Truden, Mikaela Podržaj, Zofija Kastelic, Marta Belec, Julija Kastelic, Monika Mavrič, Saši Podržaj in naš „angel varuh“ Omar) prišli do cilja. Kar peš smo se napotili v Stan, ki je bil zelo komod za naše bivanje. Le prtljage smo imele malo preveč in so si Bariločani najbrž mislili, da smo se tja preselile. Sanmartinska dekleta smo iz Buenos Airesa prinesla tudi lepo vreme, saj je po deževnih in mrzlih dnevh nam v pozdrav zasiyalno sonce in nas spremljalo vse dni. Kar takoj smo se z molitvijo zahvalili za srečno pot in začeli z delom.

Razdelile smo se v delovne skupine: kuhanje, pospravljanje in pisanje dnevnika. Prvi večer nam ni bilo treba kuhati, ker sta nas povabila na asado Eva in Damijan Hernández.

Najvažnejše pa je bilo treniranje, ki smo ga opravili na vrtu Stana in v televadnici šole Don Bosco.

V četrtek, 18. in v petek, 19. decembra smo oblekle nove majice in igrale prve tekme. Igra je bila napeta in za nas zanimiva, ker je potekala

profesionalno (in ne po domače, kot smo mi vajeni). Čeprav je bila bariloška ekipa v premoči in nas premagala, so se nove majice pošteno prepotile, ker smo se zelo trudile za vsako točko.

Poleg športa smo že doma načrtovali razne izlete. Ogledali smo si mesto in se peljali do hotela Llao-Llao. S sedežnico smo se povzpeli na Campanario. Najbolj pa nam bo ostala v spominu hoja po hribih. V soboto, 20. smo se odpravili do Catedrala. Spremljali so nas Boris Kambič in njegova vnukinja Alenka in bariloški prijatelji: Nadja, Goran in Martin Magister; Niko in Aleks Grohar, Juan Manuel Hernández in Maro Filipič. Približno štiri ure smo hodili do Pod skalce. Od veselja smo pozvonili, pokosili in se malo odpočili. Nadaljevali smo do koče Frey. Pot je bila precej strma, a ni nam bilo žal velikega truda, ker smo se naužili lepega razgleda in celo prišli do snega. A če človek rine v gore, mora tudi dol. In tako smo tudi mi srečno prišli domov.

V nedeljo, 21. smo se udeležili slovenske maše v kapeli Marije Pomočnice. Sodelovali smo s petjem ob spremljavi kitare. Popoldne smo šli na sprehod v mesto na toplo čokolado in torto. Po tako lepo preživetih dnevh, ki smo jih poslikali in filmali, smo se moralni posloviti. V torek, 23. smo se vrnili v naš Buenos Aires in se veselo pozdravili z domačimi.

Rade bi se zahvalile vsem, ki so omogočili to potovanje. Še prav posebna zahvala pa našemu trenerju, ki je z očetovsko odgovornostjo in dobro voljo izpeljal svoj načrt.

Saši

Pismo bralcev

Spoštovani g. urednik!

Kdor me pozna, ve, da nisem kaj radodaren s pohvalo. Vendar mislim, da je včasih potrebna, če ne celo nujna in obvezna.

Po kar predolgem času sem letos mogel iti na počitnice, čeprav za kratek čas. Kraj, ki sva si ga z ženo izbrala, je bil Abra de la Ventana. V čednem hotelu ravno pod štirimi vrhovi pogorja Sierra de la Ventana, od katerih ima eden „luknjo“, po kateri vse pogorje dobiva ime, so me seveda takoj vprašali po mojem izvoru. Ko sem povedal, da sem Slovenec, je lastnik začel govoriti na dolgo in široko o g. Zupanu in je imenoval vse Slovence, ki so vodili oz. vodijo podjetje v Tornquistu, oddaljenem kakih 30 km od hotela.

Toda kar mi je najbolj udarilo na uho, je bila trditev, da podjetje zaposluje nad 200 oseb in da od njega živi večji del revnejšega prebivalstva v Tornquistu in njegovi okolici. Ko sva naslednji dan šla na ogled Tornquista, ki sem ga prvič videl tam na začetku šestdesetih let in je seveda precej spremenjen, so skoraj vsi omenjali, da imajo kakšnega sorodnika, ki dela v omenjeni tovarni. Nekateri so govorili o nad 150 zaposlenih, drugi o skoraj 300. Vzpodbudno pa je bilo poslušati, kako ta tovarna ni nehala plačevati v najhujši krizi zadnjih let, čeprav je delno moral zmanjšati proizvodnjo, in kako zaradi tega v Tornquistu skoraj ni bilo čutiti krize.

Zanimivo je, da so skoraj vsi vedeli, da je lastnik tovarne Slovenec in da so bili Slovenci skoraj vsi poslovodje - ki jih je večina poznala po priimku in imenu. In to samo dejstvo je pomenilo, da so bili do naju vsi bolj spoštljivi in celo prizanesljivejši v cenah!

Seveda je večina ostala takšna, kakršna pač je od daljnih časov. Npr., paznika na glavnem, zelo lepem trgu, sta pripovedovala, kako da zdaj črpajo 60.000 litrov vode na uro. Ko sem jima omenil, da je trava nekoliko suha, sta rekla, da več nočejo zalivati, ker bi sicer trava preveč rastla in bi jo morala prevečkrat kosit...

V skupnosti se je veliko govorilo in pisalo o slovenski podjetnosti. Toda primerno je navesti tudi mnenje drugih, predvsem tistih, ki so neposredno deležni uspehov te slovenske podjetnosti.

Naj mi g. Zupan ne zameri teh vrstic. A zdi se mi, da sem jih moral napisati, saj so posredno pohvala vsej skupnosti.

Vljudno pozdravljam,

Jože Rant

Haedo, 5. februarja 2004

SLOVENSKE JEDI

Na željo mnogih bralcev je Svobodna Slovenija pričela novo rubriko „Žena in njen svet“. V njo bodo pisale Polona Marolt Mak-ek, Vera Breznikar Podržaj in Marjana Šušteršič Rezelj. Polona bo pisala o naših umetnicah, Vera o problemih v družini, Marjana pa bo zajela ženo v javnem delovanju.

Poleg tega bo Svobodna Slovenija tudi letos objavljala slovenske narodne jedi, ki so značilne za razne predele naše rodne domovine. Res je, da je sedaj v vseh javnih občilih polno receptov in tako spoznavamo za nas nove okuse in začimbe, ki nas presenečajo že na naših družinskih mizah. Vidno je, da si je globalizacija utrla pot tudi na kulinarjično področje. Zato je dobro, da slovenske jedi ne pridejo v pozabo. Etnolog dr. Janez Bogataj je v eni zadnjih številki ljubljanske Družine mad drugim napisal sledeče:

„V preteklosti je imela hrana svoj simbolični pomem: zaužil si določeno hrano, da si poglobil duhovni ogled na praznični kontekst. Danes pa je hrana postala del sodobnega rituala. Priprava jedi, velika pričakovanja, pogovor za mizo. Mnogo zelo starih receptov se je spet obnovilo. Lani sem bil v Velikih Laščah na razstavi božičnih poprnikov: Ženske so spekle 49 različnih vrst kruha. Kdo na svetu ima še tako bogastvo kakor Velike

Lašče, ki premorejo 49 različnih tipov kruha? Ni se nam treba bati, da stopimo lahko v katerokoli zvezo, če poznamo to bogastvo, in če ga ne poznamo, ga poiščemo in odkrijemo, kako z njim živeti na sodoben način. Kulinarika je ena izmed pomembnih sestavin vstopanja v evropske tokove. ZA SLOVENCE TO NI BILA VREDNOSTA; KAR JE BILO TUJEGA, JE BILO BOLJE. V našem smo videli revščino — tradicionalen kruh, ki je bil včasih resnično znamenje revščine, je danes vrednota.“

Tako piše dr. Janez Bogataj, dobitnik Murkove nagrade.

Med nami je še nekaj žena, ki so iz Slovenije prinesle dobre in zdrave načine priprave jedi in — ki so dokaj slične švicarskim in nemškim receptom, katere predstavlja sestra Bernarda in ki imajo med tukajšnjim publiko zelo dober odziv. Naše rojakinje bomo prosili, da nam posredujejo — po besedah Bogataja — bogastvo naših narodnih jedi za vsakodnevno in tudi praznično družinsko mizo.

Priredila D-ova

V Argentini nas tare poletna vročina in gospodinjam je res težko stati ob vročem štedilniku, a tudi zauživanje močnih jedi je skoraj nemogoče. Veliko svežilnih pijač in mogoče še nekaj hladnih prigrizkov je v takšnih dnevih možno

nice na morje. Še danes vidim, kako so otroci uživali morje, pesek in okolje, tudi miramarski gozd. Vsi poznamo gore, pa vendar je morje za nas nekaj posebnega. Navdaja nas z različnimi občutki, v njem dobimo mir, oddih in veselje. Čeprav sva ostala z možem sama, se nama tudi otroci radi pridružijo in upam, da bomo v bočnosti uživali morje z vnuki.“ Svoja doživetja nam je prisrčno zaupala **Magda Škulj Petkovšek**.

Med počitnicami je družina več časa doma in uživa svoj dom. **Magda Zupanc Petkovšek** nam je na stežaj odprla vrata svojega ljubkega doma. Pokukajmo, kako se zamoti s svojimi štirimi otroki.

„Znova je minilo šolsko leto in treba je nabrat novih moči za prihodnjega. Z otroki smo se doma pogovarjali, kako bi čim lepše in čim bolje preživel letosne počitnice. Prišli smo do zaključka, da je poleg igre važno tudi delo. Ker so se bližali prazniki, smo pripravljali božične in novoletne kartice z voščili za sorodnike. Delamo tudi razna druga ročna dela, da razvijemo naš umetniški talent. Branje dobrih knjig pa nam razširi duševno obzorje. Seveda k temu tudi pripomore osebna in družinska molitev Bogu Stvarniku ter naši nebeški Materi.

Se dovolj zavedamo, kako je potrebno za vsakega izmed nas, da delimo svoj čas, da se bolje spoznamo, da prisluhnemo naši notranjosti, da rastemo kot osebe, da se bolje razumemo v prid družine in naroda!“

Vabilo k razmišljanju, ki naj bi tudi prišlo na vrsto v počitniških dneh. Veselo počitnikovanje!

zaužiti. Včasih si pa naše telo le zaželi krepkejše hrane. Slovenska kuharska knjiga „Hitra kuhinja — dobra in poceni, po domačih receptih“ nam nakazuje nekaj mesnih jedi, katere lahko pripravimo v kratkem času.

ne, sol, paper.

Sesekljano čebulo, mleto meso in na drobne koščke narezani sir posolimo, poporamo ijin dobro zmešamo. Oblikujemo 4 zrezke, ki jih na ogreti maščobi popečemo z dveh stani.

Priprava 20 minut.

ŠVICARSKI ZREZKI

4 telečji zrezki, 80 g sunke, 90 g edamskega sira, 80 g moke, 2 jajci, sol, paper, drobtine, marga-rina ali maslo.

Mleto meso, skuto in drobno sesekljano čebulo posolimo, poporamo in v jajce temeljito zmešamo. Oblikujemo zrezke, ki jih povajamo v drobtinah in spečemo v ogreti maščobi.

Priprava 15 minut

MLETI ZREZKI S SIROM

400 g mletega mesa (govedina ali svinina), 200 g skute, 1 čebula, 1 jajce, sol, paper, drobtine, marga-rina ali maslo.

Zrezke potolčemo in na vsakega položimo rezino sunke in rezino sira. Zrezke prepognemo in jih ob robu potolčemo, da se sprimejo.

Tako pripravljeni zrezki posolimo (malo), pomoka-mo, povajamo v jajci, raztepelih z mlekom, in povajamo v drobtinah.. Na

obeh straneh jih ovremo na vroči maščobi. Postrežemo z rezinami limone

Priprava 20 minut

Poiskala D-ova

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

ŽENA IN NJEN SVET

Družinski utripi

Sanje, vilice, škarje, katalke, hlače, grablje, kopalte so množinski samostalniki. Imajo samo množino, čeprav poimenujejo en predmet. Imamo jih za vse tri spole, a za našo rubriko smo izbrali le primere ženskega spola. Te besede nam večkrat delajo preglavice in jih včasih kar poenostavimo. Pogosto slišimo: Prinesi mi vilico, kopalka je mokra, kupila sem novo kopalko...

V skupino navedenih samostalnikov pa spada tudi beseda, ki nam ne povzroča prav nobenih težav. Katera? Uganite.

Lahko so kratke ali dolge (kot hlače), vse se jih veselimo, nič nimamo proti njim, lepo jih preživimo, o njih bomo danes kramljali, med njimi delamo vsemogoče reči. Gotovo ste vsi odgovorili: počitnice, počitnic, počitnicam, počitnice, o počitnicah, med počitnicami. Tako sklanjam tudi gornje primere. Torej: Prinesi mi vilico, kopalka so mokre, kupila sem nove kopalke, ker so se lanske skrčile.

Kaj so počitnice? Lahko bi besedo poiskali v slovarju ali pravopisu, a to bi bilo preveč šolsko za izraz, poln doživetij in dogodivščin. Raje prisluhnimo, kako duhovito je počitnice opisala **Lučka Smersu Santana**.

„Kaj so počitnice? Za vsako osebo pomenijo nekaj drugega. Seveda je čas počivanja in razvedrila, a meni se zdi, da je malo bolj važno kot samo to. Je čas za družino. Kaj bi bilo od cloveštva, če ne bi obstajala družina, najmanjša in najvažnejša enota? Družina potrebuje svoj lasten čas in to je večkrat med letom nemogoče zaradi

dela, šole, športa, izletov, taborjenj in drugih obveznosti.

Se kot otrok se spominjam družinskih počitnic, ki smo jih preživili po navadi na jugu med naravo. Ni bilo lepšega časa od tega. Bili smo vsi skupaj: oče, mama in sestre. Delali smo si družbo, si pomagali med seboj, spoznavali različne živali in rastline in se mnogo dobrega naučili. Še danes se spominjam na ogenj, ki je gorel ponoči, ob katerem smo se zbirali, da bi poslušali kakšno povestico ali kaj lepega zapeli. Najbolj zanimivo je bilo poslušati zgodbе o domovini, to se pravi o rojstnih krajinah naših staršev, in kaj so doživelji pred drugo svetovno vojno, med njo in po njej.

Toliko let je že minilo, ampak še danes imam tako „frisne“ spomine, da ko hodim na počitnice s svojo družino, z možem in s hčerkama, se mnogokrat o tej dobi pogovarjam. Skušamo uporabiti počitnice, da se vsak dan imamo bolj radi in da se bolje razumemo.“

Kam na počitnice: na morje ali v gore?, se sprašujejo člani družine, ko skupno načrtujejo potovanje.

„Včasih pri nekaterih družinah počitnice povzročijo debato: eni želi morje, drugi gore. Hvala Bogu, pri nas je bilo vseh pet za morje. Ko obujam spomine, mi misli hitijo štiriintrideset let nazaj, ko sem se poročila in sva šla z možem na poročno potovanje na morje v Miramar. Sreča in veselje sta bili dvojni: skupna življenska pot in da sem prvič videla morje. Od takrat smo vedno hodili na počit-

nice na morje. Še danes vidim, kako so otroci uživali morje, pesek in okolje, tudi miramarski gozd. Vsi poznamo gore, pa vendar je morje za nas nekaj posebnega. Navdaja nas z različnimi občutki, v njem dobimo mir, oddih in veselje. Čeprav sva ostala z možem sama, se nama tudi otroci radi pridružijo in upam, da bomo v bočnosti uživali morje z vnuki.“ Svoja doživetja nam je prisrčno zaupala **Magda Škulj Petkovšek**.

Med počitnicami je družina več časa doma in uživa svoj dom. **Magda Zupanc Petkovšek** nam je na stežaj odprla vrata svojega ljubkega doma. Pokukajmo, kako se zamoti s svojimi štirimi otroki.

„Znova je minilo šolsko leto in treba je nabrat novih moči za prihodnjega. Z otroki smo se doma pogovarjali, kako bi čim lepše in čim bolje preživel letosne počitnice. Prišli smo do zaključka, da je poleg igre važno tudi delo. Ker so se bližali prazniki, smo pripravljali božične in novoletne kartice z voščili za sorodnike. Delamo tudi razna druga ročna dela, da razvijemo naš umetniški talent. Branje dobrih knjig pa nam razširi duševno obzorje. Seveda k temu tudi pripomore osebna in družinska molitev Bogu Stvarniku ter naši nebeški Materi.

Se dovolj zavedamo, kako je potrebno za vsakega izmed nas, da delimo svoj čas, da se bolje spoznamo, da prisluhnemo naši notranjosti, da rastemo kot osebe, da se bolje razumemo v prid družine in naroda!“

Vabilo k razmišljanju, ki naj bi tudi prišlo na vrsto v počitniških dneh. Veselo počitnikovanje!

vbp

Mlinski škrat

NOVICE IZ SLOVENIJE

TRGOVINA IN POLITIKA

V ajdovskem Fructalu, kjer letno izdelajo okrog 120 milijonov litrov različnih pijač in več kot 4000 ton živilskih izdelkov, so se v minulem letu srečevali z velikimi težavami. Na slovenskem trgu, kjer prodaja polovico vseh izdelkov, je bilo poslovanje boljše kot v letu 2002, na trgi nekdanje SFRJ, ki predstavljajo pomemben delež izvoza, pa so se srečevali z nepojmljivimi administrativnimi zapleti. Poleg slednjih so močno občutili tudi zvišanje carin in bojkot slovenskih izdelkov na Kosovu, potem ko so slovenski policisti konec poletja aretirali oz. pridržali Agima Cekujo.

MZRZI GRADOVI

Tradicionalno tekmovanje ekip v gradnji snežnih gradov kralja Matjaža je potekalo v Podpeci nad Črno na Koroškem. Organizatorji prireditve, družba Park kralja Matjaža, občina Črna in okrepčevalnica Pri Matjažu, so pripravili pester program tako za ekipe kot za obiskovalce te pravljicne zimske prireditve. Letošnji gradovi kralja Matjaža - slednji si je prireditev tudi ogledal in izbral svojo Alenčico - so bili že 12. po vrsti, v vseh letih doslej pa je na prireditvenem prostoru zraslo natanko 391 kratkotrajnih snežnih gradov.

PTIČJA GRIPA

Inštitut za varovanje zdravja svetuje vsem potnikom, ki odhajajo na območja, kjer so potrdili okužbo z virusom ptičje gripe pri živalih ali ljudeh, naj dnevno spremljajo obvestila v množičnih medijih ter priporočila Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) in zdravstvene službe. WHO za zdaj sicer še ne odsvetuje potovanj v ogrožene države, vendar svetuje, naj se izogibajo stikom z živalmi na živilskih trgih in živalskih farmah. Število smrtnih žrtev ptičje gripe v Aziji se je po zadnjih podatkih povzpelo na najmanj 16: v Vietnamu enajst ljudi, na Tajske pa pet.

PO SVETU

KERRY VS. BUSH?

Senator iz zvezne države Massachusetts John Kerry je v skladu s pričakovanji, prepričljivo osvojil prvi mestni na strankarskih zborovanjih v zveznih državah Washington in Michigan in je na dobri poti, da osvoji nominacijo demokratske stranke za predsedniške volitve proti republikanskemu kandidatu Georgeu Bushu. Kerry je po podatkih iz več kot 70 odstotkov volilnih mest v Washingtonu osvojil 48 odstotkov glasov. Ameriške televizije so Kerrja razglasile tudi za zmagovalca strankarskih zborovanj v Michiganu. - Zanimivo: oba možna kandidata pripadata

ekskluzivnemu tajnemu združenju Lobanje in kosti, ki mu pripada okoli 6.000 vplivnih osebnosti ZDA.

TERORIZEM - KUGA SEDANJEGA ČASA

Tako se je izrazil ruski predsednik Vladimir Putin ob napadu na podzemni železnični v Moskvi, ko se je razstrelila samomorilska napadalka, domnevno Čečenka. Ubitih naj bi bilo 39 ljudi (nekateri jih omenjajo kar trikrat toliko), 134 pa je bilo ranjenih. Gre za najhujši samomorilski napad, kar jih pomnijo v zgodovini Moskve, politiki pa ga povezujejo s prihajajočimi predsedniškimi volitvami v Rusiji 14. marca.

SLOVENCI IN ŠPORT

ZAHOVIČ POŽRL BESEDO

Selektor slovenske nogometne reprezentance je objavil seznam reprezentantov za prijateljsko tekmo proti Poljski, ki bo 18. februarja v San Fernandu pri Cadizu. Na njem sta tudi Zlatko Zahovič in Miran Pavlin, ki sta po razočaranju v dodatnih kvalifikacijah za nastop na evropskem prvenstvu napovedala slovo, a jih je selektor vendarle pregovoril. Seznam je naslednji: vratarja: Borut Mavrič in Marko Simeunovič, obrambni igralci: Boštjan Cesar, Fabijan Cipot, Aleksander Knavs, Aleš Kokot, Muamer Vugdalič; zvezni igralci: Milenko Ačimovič, Nastja Čeh, Adem Kapič, Amir Karič, Robert Koren, Miran Pavlin, Goran Šukalo; napadalci: Sebastjan Cimerotič, Klemen Lavrič, Ermin Šiljak, Zahovič.

USPEŠNI PLAVALCI

Plavalec ljubljanske Ilirije Peter Mankoč je z zmago na 200 m mešano zaključil letošnja tekmovanja v svetovnem pokalu. V finalu v New Yorku je bil nepremagljiv iz izidom 1:59,21. V finalu je nastopila še Radovaličanka Alenka Kejzar, ki je osvojila 4. mesto na 400 m mešano (4:38,44) in 8. na 100 m mešano (1:02,88). Vnovič se je izkazal tudi Ilirjan Bojan Zdešar, ki je bil 5. na 1.500 m prosti.

TI PA NE STRELJAJO KOZLOV!

Najboljši slovenski strelec Rajmond Debevec je prvi dan mednarodnega tekmovanja v Haagu z zračno puško osvojil drugo mesto (696,8 kroga), naslednji dan pa še tretje in četrto. Pri ženskah je bila najboljša Slovenka Natalija Prednik na devetem mestu, ekipno pa so slovenski strelci osvojili tretje in peto mesto, strelke pa so bile dvakrat tretje.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Ekonomika oblast in partija

Komunistična oblast v Sloveniji in Jugoslaviji je bila zelo ortodoksa, čeprav se je zakrivala pod raznimi inovacijami.

Ekonomija se je vodila centralistično, iz Beograda, in seveda je imela prednost Srbija. Delali so velike neuromnosti; npr. kopali so želeno rudo v Bosni, jo vozili v tovarne v Sloveniji - Jesenice, Litostroj - izdelke vozili nazaj v Srbijo ali prodajali pod ceno v „neuvrščene“ države.

Po drugi strani so z raznimi ustavnimi spremembami dali posameznim narodom pravo državno upravo, z vlogo, parlamentom in sodstvom, kar je izgledalo zelo demokratično. A še vedno je bila komunistična

partija - ki se je zaradi slabega prizvoka preimenovala v Zvezo Komunistov - tista, ki je absolutno suvereno odločala o vseh važnejših zadevah v svojem Centralnem komiteju in vladu ter ministri so bili le izvrševalci njenih nalog. Tudi direktorje tovarn so postavliali po partijski izbiri, ki so izvrševali partijske ukaze, zato tudi niso bili odgovorni za napake in izgube, največ so jih prestavili.

Udba je bila še vedno vsemogočna, čeprav ni več

toliko zapirala ali obsojala na smrt kot prva leta. Nadziral so duhovnike in jih posiljali v ječo, mediji so bili vsi pod komunistično direktno oblastjo, enako kultura in knjige. Teološko fakulteto so odstranili z univerze, iz SAZU vrgli katoliške znanstvenike (Ušeničnik, Veber, Pitamic).

Na primer, hoteli so se znebiti Kocbeka, ki jim je toliko koristil med revolucijo, in so zato uprizorili pravokulturno gonjo ob izidu njegove knjige Strah in pogum, kjer je napisal nekaj trdiev o slabostih partizanov.

Enako so odstranili predsednika slovenske vlade Kavčiča, ko je hotel delati malo po svoje.

Ustanovili so Socialistično zvezo delovnega ljudstva - SZDL, nekako bivšo OF, kjer so imeli popolno oblast nad nepartijskimi organizacijami.

Mariborski pomožni škof Grmič je bil informant UDBE in je bil grozno razočaran, ki ni postal redni škof. Ustanovljena je bila Cirilmетодova družba, kamor so silili duhovnike, kjer so imeli večjo možnost za poslovanje, čeprav so morali dajati kake izjave proti škofom ali za režim.

ESLOVENIA, MI TIERRA

Krek

Šušteršič je bil conductor del partito popular esloveno, el partido de mayor peso en el siglo XIX. Este hombre -excelente conductor-, era un tanto autoritario. Janez Evangelist Krek fue la figura que logró un mayor acercamiento con el pueblo y ejercía la conducción en el plano intelectual. La orientación social del partido es uno de sus méritos.

Según los parámetros actuales, podríamos decir que este partido era conservador, muy de derecha. Sin embargo la influencia de Krek logró que en el aspecto social tuviera un viraje hacia la izquierda. Esto motivó que los detractores lo tildaran de socialista y se fueran a quejar por esto al Vaticano. Hay que señalar que el partido no se apartó de los lineamientos sociales de León XIII y que, además, representaba a los campesinos, que no la pasaban nada bien. Los burgueses y los terratenientes votaban a los liberales. Krek sabía, entonces, qué es lo que debía hacer para ponerse del lado del pueblo.

Krek logró que una reforma electoral permitiera que los diputados fueran elegidos por voto directo. En las primeras elecciones del año 1905 los eslovenos consiguieron 23 diputados. 17 pertenecían al partido popular esloveno.

Krek, que sentía la necesidad imperiosa de organizar al pueblo con miras al progreso, comenzó a crear asociaciones. La primera, que agrupaba a los obreros católicos, fue creada en Idrija en el año 1893. En 1897 se creó la Unión de católicos eslovenos, la que organizaba los encuentros de las sociedades católicas.

Krek impulsó la creación de la primera Caja de Ahorro Reiffenstein. Todas las que surgieron en los pueblos fueron agrupadas en la Unión de Cajas de Ahorro de Carniola y más tarde en la Unión de mutuales. Surgieron Cajas de préstamo y asociaciones para todas las profesiones. De este modo la población campesina pudo evitar el endeudamiento. Las asociaciones -llegaron a ser 682- estaban unidas y pasaron a ser un poderoso factor económico.

Krek vivió para los campesinos. Disertó en los encuentros y veló por la instrucción de la escuela comercial y económica. En los pueblos fomentó la creación de cursos de cocina.

Krek contó con el apoyo del obispo Jeglič.

OSEBNE NOVICE

Krst. Krščen je bil v Sloveniji **Martin Magister**, sin Martina in Milene roj. Arnšek; bofra sta bila Tomaž Magister in Marija Arnšek por. Kočar.

Cestitamo!

Umrl so: v Lanusu **Ludvik Šmalc** (73), v San Justu **Alojzij Mehle** (91) in **Metka Majcenovič** (70) in v Ramos Mejía Janez Gris (79).

Naj počivajo v miru!

Slovenski radio na Koroškem

Avstrijska državna televizija ORF in zasebni radijski postaji slovenske manjšine na Koroškem - Radio dva in Radio Agora - so podpisale pogodbo o sodelovanju.

Pogodba predvideva, da bo ORF od marca 2004 na frekvenci obeh radijskih postaj osem ur dnevno oddajala program v slovenskem jeziku prenehal 11. julija letos, po tem pa je vrtel le glasbo.

Podpis pogodbe z ORF

znanci v prijetni senci in pri dobrni kapljici in prigrizku preživeli lep nedeljski popoldan.

Svobodna Slovenija, št. 6; 9. februarja 1954

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Valentín B. Debeljak / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alojzij Rezelj / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Teléfono: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: eslovenia@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / Sodelovali so še: Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Marko Kremžar, Jože Rant, Saši Podržaj, Vera Breznikar Podržaj. Mediji: STA, Družina, Radio Ognjišče, Dnevnik.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblíkovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Correo Argentino
Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211
R. Nac. de la Propiedad
Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

LILIA TUR Letalske karte,
rezerva hotelov,
najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnička - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadst. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5.nadstr. - Buenos Aires. Prijava na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Započinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfranet.com.ar

dr. Liljana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5º F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
10. februarja 2004
1 EURO 237,30SIT
1 US\$ dolar 186,45SIT

OBVESTILA

ČETRTEK, 19. februarja:
Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 21. februarja:
Pustna veselica v Našem domu v San Justo.

SREDA, 25. februarja:
Seja voditeljic osnovnih šol ob 20. uri v Slov. hiši.

NEDELJA, 7. marca:

Tombola na Pristavi.

SOBOTA, 13. marca:

Pričetek pouka na Srednješolskem tečaju RMB v Slovenski hiši.

NEDELJA, 14. marca:

Otvoritev slovenskih osnovnih šol v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 18. marca:

Sestanek zveze žena-mati iz San Martina, ob 16. uri v domu.

PETEK, 19. marca:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Slov.

V pisarni Zedinjene Slovenije imajo rojaki na razpolago lepe slovenske nalepke. Izberejo lahko med različnimi vzorci. Štiri variante so ovalne (12 cm širine, 7 cm višine) z besedico SLO in slovenskim ter argentinskim grbom na vsaki strani. Druga dva motiva pa kombinirata Triglav v barvah argentinske zastave in nageljne s slovenskimi barvami ter napisom SLOVENIJA - ARGENTINA.

Nalepke so priljubljene tako za na avtomobilska stekla kot za na zvezke, mape, domača okna ali na pohištvo, kar je zlasti priljubljeno med mladino. Nabavite si jih lahko po zmerni ceni.

**Odlikovanje
Slovenski matici**

Predsednik republike Janez Drnovšek je na slovesnosti na Brdu pri Kranju zlati častni znak svobode Republike Slovenije izročil vodstvu Slovenske matice ob 140. obletnici njenega delovanja. Odlikoval jo je za izjemen delež pri širjenju knjige in kulturnem znanstvenem poslanstvu med Slovenci.

Drnovšek je ob tej priložnosti poudaril, da je 140 let Slovenske matice tako častitljiv in pomemben jubilej, da je prav, da se sodobna slovenska država spomni delovanja vidnih Slovencev, kulturnikov in znanstvenikov v okviru te institucije in da jo počasti na ustrezenu način. Njihovo delovanje je bistveno prispevalo k utrjevanju in razvoju slovenstva. V okviru Slovenske matice je bilo izdanih veliko pomembnih del, prav tako je bilo veliko volje in energije vložene za ohranjanje identitete Slovenije.

Načrtno je izdajala dela, ki so temeljnega pomena za našo nacionalno kulturo, za razvoj znanstvene misli v našem nacionalnem prostoru, za uveljavljanje slovenskega jezika in slovenskega izrazoslovja na vseh področjih znanosti.

Predlog za odlikovanje je predsedniku Republike Slovenije dala Slovenska akademija znanosti in umetnosti, podprla pa komisija za odlikovanja predsednika republike.

CORDOBA**POČITNIŠKI DOM „DR. RUDOLF HANŽELIČ“**

Sporoča vsem članom in prijateljem, da so cene prenočišča in kompletne prehrane za letošnjo sezono sledče:

Odrasli:	\$ 35 .- na osebo na dan.
Otroci od 4. do 14. leta:	\$ 26 .- na osebo na dan.
Otroci do 4. leta:	brezplačno.

POČITNIŠKI DOM NUDI:

- Vse sobe s privatno kopalnico.
- Posteljno perilo in brisače.
- Posebno prehrano za goste, ki bi jo imeli zdravniško predpisano.
- Brezplačen prevoz iz Capille del Monte do počitniškega doma ali obratno za goste, ki potujejo z omnibusom.
- Direct TV v skupni dvorani.

**ŠTEVILNE DRUŽINE (TRI ALI VEČ OTROK)
POSEBNE CENE PO DOGOVORU!!!**

Več informacij in prijave:

Tel/ Fax: 03548 — 494046 / 4627 — 4160
E-mail: tomasrant@hotmail.com

**Nogometna ekipa
Zedinjene Slovenije**

sporoča,
da bo sodelovala pri

**1. nogometnem turnirju izseljenskih skupnosti v Argentini
(1. Campeonato Argentino amateur de fútbol de Colectividades),**

ki ga pripravlja "Secretaría de Deportes de la Nación"
in "Gobierno de la Ciudad de Bs. As."

Turnir se bo vršil od 28. marca do 12. oktobra 2004 ob nedeljah zutraj.

Prav tako se pripravlja na

2. svetovno prvenstvo izseljencev v Sloveniji,

ki bo potekal zadnji teden v juliju tega leta
in se organizira s pomočjo Nogometne zveze Slovenije.

Treningi Nogometne ekipe so ob torkih in četrtkih ob 19:45
v Klubu "Huracán de San Justo"

Kdor želi sodelovati pri Nogometni ekipi, je še možnost za vpis do 4. marca,
čeprav priporočamo, da ne odlašate, saj je treba že 5. marca oddati spisek
nogometnika za lokalni turnir.

Marko Vombergar - tajnik Tel 4659-2060

Gospod, zgodi se Tvoja volja!

Z globoko žalostjo sporočamo, da je 3. januarja 2004 pri 92. letih
odšel k Gospodu naš ljubi ata, stari ata, brat, bratranec

Alojzij Mehle

Iskreno smo hvaležni župniku Toniju Bidovcu za molitve ob krsti, pogrebno
sv. mašo, poslovilne besede in vodstvo pogreba. Zahvaljujemo se tudi prelatu Juretu
Rodetu za molitev ob krsti in vsem, ki ste ga prišli kropiti, se udeležili sv. maše in ga
spremili k večnemu počitku.

Priporočamo ga v molitev in v blag spomin.

Žalujoci: otroci: Lojze, Jožica, Cvetka, Marija in Jože
zeta in snaha: Aleksander Avguštin, Jože Petelin in Marta Paez
vnuki: Marija, Peter z družino, Janez, Danijela z družino, Sonja;
Ana Marija, Marta, Damjan; Dana in Jože
pravnuki: Majda in Matjaž; Luka
v Sloveniji sestra Frančiška z družino
ter ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Slovenija, Kanada

Vsem znancem sporočava, da je 21. januarja, v 79. letu
starosti, po težki, a ne trpeči enoletni bolezni, in pri
popolni zavesti, zaspal najin oče, gospod

JANEZ GRIS

Zahvaljujeva se vsem, ki ste se ga ali se ga že boste
spomnili.

Žalujča Zorka in Janez